

Rpis

Lista 13

zad 1

Średnia z n obserwacji $\bar{X} = 12$, $\sigma = 7$.
Testujemy hipotezę o wartości średniej.

$\mu_0 \backslash n$	10	20	40
9.0	0,175	0,55285	0,00671778
10.0	0,366256	0,2013	0,071
11.0	0,651	0,523	0,366

P

$$Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\sigma} \cdot \sqrt{n} \sim N(0, 1)$$

szukamy sumy tych ppd $\rightarrow 2 \cdot (1 - F_{N(0,1)}(Z))$
↑ wolfram

zad 6

Rozpatrujemy $X \sim B(20, p)$.

$$H_0: p_0 = 0,5$$

$$H_1: p_1 = 0,75$$

Obszar akceptacji: $\{0, 1, \dots, 12\}$.

Cel: Błędy I i II rodzaju

1) Błąd I rodzaju (α): $p_0 = 0,5$

$$\alpha = P(X < 0) + P(X > 12) = F_{X_0}(0) + P(1 - F_{X_0}(12)) \approx 0 + 0,131588$$

2) Błąd II rodzaju (β): $p = 0,75$

$$\beta = P(X < 0) + P(X > 12) = F_{X_1}(0) + F_{X_1}(1 - F_{X_1}(12)) = 0 + 0,898188$$

	H_0 true	H_0 false
reject H_0	I error $= \alpha$	correct
fail to reject	correct	II error

zad 3) [3] X ma rozkład normalny 2 parametrami: $X \sim N(\mu, \Sigma)$

$$\mu = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad \Sigma = \begin{bmatrix} 5 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$$

(Wyznaczyć $\Sigma^{1/2}$
czyli taką, że $\Sigma^{1/2} \cdot \Sigma^{1/2} = \Sigma$)

Cel: Rozkład zmienny $(X - \mu)^T \Sigma^{-1} (X - \mu)$

1) Obliczamy macierz $\Sigma^{1/2}$

$$\begin{array}{c|cc} & a & b \\ \hline a & b & 5 & 3 \\ c & d & 3 & 2 \end{array}$$

$$\begin{cases} ac + ab = 5 \\ bd + ab = 3 \\ ac + cd = 3 \\ bd + cd = 2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a(b+c) = 5 \\ b(a+d) = 3 \\ c(a+d) = 3 \\ d(b+c) = 2 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \bullet \quad b+c &= \frac{5}{a} \\ b+c &= \frac{2}{d} \end{aligned} \Rightarrow \frac{5}{a} = \frac{2}{d} \Rightarrow 5d = 2a \Rightarrow \begin{cases} d = \frac{2}{5}a \\ a = \frac{5}{2}d \end{cases}$$

$$\begin{aligned} \bullet \quad a+d &= \frac{3}{b} \\ a+d &= \frac{3}{c} \end{aligned} \Rightarrow \boxed{b=c}$$

$$\begin{aligned} \bullet \quad a(b+c) &= a(c+c) = 5 \\ 2c &= \frac{5}{a} \\ c &= \frac{5}{2a} = \frac{5}{2 \cdot \frac{5}{2}d} = \frac{5}{5d} = \frac{1}{d} \end{aligned}$$

$$\bullet \quad d \cdot \left(\frac{1}{d} + \frac{1}{d} \right) = 2$$

$$\boxed{d=1} = \boxed{c=b}$$

$$\bullet \quad 1(a+1) = 3 \\ a = 2$$

$$\Sigma^{\frac{1}{2}} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$$

2) Obliczamy macierz odwrotną:

$$\begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{I-II} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{II-I} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Sigma^{-\frac{1}{2}} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} = \left(\Sigma^{\frac{1}{2}} \right)^T$$

$$\Sigma^{-1} = \underbrace{\left(\Sigma^{\frac{1}{2}} \right)^T}_{\left(\Sigma^{-\frac{1}{2}} \right)^T} \Sigma^{\frac{1}{2}}$$

3) Wtedy:

$$(X - \mu)^T \cdot \Sigma^{-1} (X - \mu) = \underbrace{\left((X - \mu)^T \cdot \left(\Sigma^{-\frac{1}{2}} \right)^T \right)}_{M^T} \cdot \underbrace{\left(\Sigma^{\frac{1}{2}} (X - \mu) \right)}_M = M^T \cdot M$$

$$M = \Sigma^{-\frac{1}{2}} (X - \mu) = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X_1 - 1 \\ X_2 - 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \cdot (X_1 - 1) + (-1) \cdot (X_2 - 2) \\ -1 \cdot (X_1 - 1) + 2 \cdot (X_2 - 2) \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} X_1 - 1 - X_2 + 2 \\ -X_1 + 1 + 2X_2 - 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X_1 - X_2 + 1 \\ -X_1 + 2X_2 - 3 \end{bmatrix}$$

Teraz zauważamy, że:

M_1, M_2 -
liniowe kombinacje zmiennych X_1, X_2 ,
które mają rozkład normalny

Obliczamy rozkład M_1

1) Wart. oczekiwana:

$$E(M_1) = E(X_1 - X_2 + 1) = E(X_1) - E(X_2) + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$$

2) Variacja: $Var(M_1) = Var(X_1) + Var(X_2) - 2 Cov(X_1, X_2) = 5 + 2 - 2 \cdot 3 = 1$

Zatem $M_1 \sim N(0, 1)$

rozkład M_2 :

1) Wart. oczek:

$$E(M_2) = E(-X_1 + 2X_2 - 3) = -1 + 4 - 3 = 0$$

2) Var:

$$Var(M_2) = 5 + 4 \cdot 2 - 4 \cdot 3 = 1$$

Zatem $M_2 \sim N(0, 1)$

Skoro M_1, M_2 są niezależnymi zmiennymi losowymi o rozkładzie $N(0, 1)$

→ suma ich kwadratów $M_1^2 + M_2^2$ ma rozkład $\chi^2(2)$
(z własności z wykładu)

$$M^T M = \begin{bmatrix} M_1 & M_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} M_1 \\ M_2 \end{bmatrix} = M_1^2 + M_2^2 \sim \chi^2(2) \quad (\checkmark)$$

zad 8 Zakt., że $X \sim N(1, 2)$ oraz $Y \sim N(4, 7)$, $\text{Cov}(X, Y) = 1$

Znaleźć wartości $P(X+Y > 0)$, $P(X-Y < 2)$, $P(3X+4Y > 20)$

Wiemy, że dla $X \sim N(\mu_1, \sigma_1^2)$, $Y \sim N(\mu_2, \sigma_2^2)$

$$aX + bY \sim N(a\mu_1 + b\mu_2, a^2\sigma_1^2 + b^2\sigma_2^2 + 2ab\text{Cov}(X, Y))$$

Stąd

$$X + Y \sim N(5, 11)$$

$$X - Y \sim N(-3, 7)$$

$$3X + 4Y \sim N(19, 9 \cdot 2 + 16 \cdot 7 + 2 \cdot 3 \cdot 4) = N(19, 154)$$

Wolfram: 1) $P(X+Y > 0) \approx 0,675282$

$$2) P(X-Y < 2) \approx 0,762475$$

$$2) P(3X+4Y > 20) \approx 0,45605$$

zad 9

X_1, X_2, X_3 - niezależne, mają ten sam rozkład.

$$\text{Cel: } P(X_1 < X_2 < X_3) = P(X_3 < X_1 < X_2)$$

$$P(X_1 < X_2 \wedge X_2 < X_3) = P(X_1 < X_2) \cdot P(X_2 < X_3) =$$

$$= P(X_1 < X_2) P(X_3 < X_1) = P(X_3 < X_1 \wedge X_1 < X_2) = P(X_3 < X_1 < X_2)$$